

Er zouden maatwerk voor alle kinderen en soepele routes naar een passende onderwijsplek komen, maar het aantal thuiszitters nam alleen maar toe.
FOTO HOLLANDSE HOOGTE

OPINIE Cecile Blansjaar, gedragsdeskundige

Waarom is het geld al op voor thuiszitters?

Ouders vertellen recent in de media dat ze geen passende begeleiding, behandeling of onderwijs kunnen vinden voor hun leerplachtige, thuiszittende kinderen. Het speciaal onderwijs weet zich geen raad met het complexe gedrag van deze kinderen of kan niet genoeg maatwerk bieden voor hun ontwikkelingsachterstand. Ook professionele verwijzers zoeken door lange wachtlijsten tevergeefs naar een passende vorm van zorg of onderwijs voor de gezinnen.

In 2014 was bij de invoering van het passend onderwijs het streven dat er in 2020 geen kind zonder onderwijs, dagbesteding of dagbehandeling meer thuis zou zitten. Dit doel is niet behaald. In 2015 werd de financiering overgeheveld naar de gemeenten, omdat er zo meer regie kon komen op de besteding van het geld. Maar in de dagelijkse praktijk blijken het budget van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs en dat van de gemeenten van elkaar af te wijken. Ouders en verwijzers lopen vast in de bureaucratie van de verschillende loketten.

Thuiszitten kan meerdere oorzaken hebben. Zo kunnen sociaal-emotionele, lichamelijke, cognitieve of psychische problemen -

Vier jaar geleden besloten overheid en onderwijs dat in 2020 geen leerplachtige leerling meer thuis zou zitten. Maar het aantal thuiszitters groeide van 3254 naar 4479 in 2018 en inmiddels mogelijk hoger. Cecile Blansjaar ziet in de praktijk budgetten verdampen en wachtlijsten groeien.

vaak met gedragsproblemen tot gevolg - de reden zijn van uitval. Een belaste gezinssituatie kan ook een rol spelen. Wanneer een kind geen stimulans krijgt of in een isolement raakt, wordt de ontwikkelingsachterstand alleen maar groter en de kans op een plek op school kleiner.

Dagelijks helpen wij bij Prinsentichting een deel van deze thuiszitters in ons orthopedagogisch dagcentrum Wegwijzer te Purmerend. Kinderen met een gehele ontwikkelingsachterstand of verstandelijke beperking in combinatie met bijvoorbeeld autisme, hechtingsproblematiek, epilepsie en bijkomend complex gedrag, krijgen een gestructureerd dagprogramma. Doel is dat de kinderen op een dag naar school kunnen.

We kunnen deze kinderen morgen helpen en onze groepen uitbreiden, maar

kampen met een wachtlijst. Die is ontstaan doordat gemeenten in heel Nederland het budget voor de jeugdzorg met vele miljoenen overschrijden. Het budget dat wij hebben gekregen, gaat dit jaar op aan de kinderen die al bij ons in behandeling zijn; nieuwe kinderen kunnen we slechts beperkt helpen.

Ik heb in deze rubriek al eerder gepleit voor een integrale samenwerking tussen alle partijen, waarbij wordt gekeken waar het kind het best past. Dat kan zijn op school, bij een orthopedisch dagcentrum of binnen speciaal onderwijs, met daarin een regierol voor het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs. Het samenwerkingsver-

band kent de thuiszitters en hun situatie en weet welke individuele instellingen de passende expertise hebben om aan de slag te gaan met complex gedrag en ontwikkelingsproblematiek van deze leerlingen. Voorwaarde is dat dit samenwerkingsverband geen geld opot en de verantwoordelijkheid doorschuift naar de gemeente. Voorwaarde is ook dat de gemeente zich niet neerlegt bij wachtlijsten en met het samenwerkingsverband bepaalt wie wat betaalt.

Onze medewerkers zien de boosheid en frustratie van ouders en voelen hetzelfde. Het is niet gek dat het onderwijs soms even geen antwoord heeft op het gedrag of de specifieke behoefte van een kind. Het is wél gek dat het niet lukt om de financiering daarvoor rond te krijgen, zodat we er met elkaar voor kunnen zorgen dat ouders wél de antwoorden krijgen op hun vragen.

Cecile Blansjaar is gedragsdeskundige bij OCD Wegwijzer van Prinsentichting

